

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban.
közleendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprenez György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A kézdívásárhelyi ifjuság önképző-körének alakuló közgyűlése.

K-Vásárhely, 1886. május 25.

Örömmel ragadtam tollat, hogy e be-
cse lapok olvasóit az ifjuságunk által in-
ditott mozgalomról értesítem.

Hónapok óta képezi megbeszélés tár-
gyát ifjuságunk köreiben az, hogy mi-
ként lehetne e város ifjuságából egy
oly kört alakítani, hol minden rangú és
állású tisztességes egyén az önképzés
ezéljéből részt vehessen s ne legyen
kényszerítve arra, hogy szabad idejét,
az erkölcsi és anyagi élet kárára, mulató-
helyeken töltse el. A szülők, a főnökök
és mesterek közös érdeke, hogy a véd-
szárnyak alatt élő ifjakat minden ve-
szélytől megóvják, élet-utjakat úgy irá-
nyítsák, hogy belőlük szellemileg kép-
zett, testileg erős, kitartó, munkaképes,
erkölcseileg szilárd és tévelygéstől ment
egyének legyenek.

Tettek-e ez irányban ez ideig az érde-
keltek valami intézkedést? Gondoskod-
tak-e arról, hogy fiatalságunk kellő s
minden erkölcsi botlástól ment szórako-
zásban részesüljön? Fájdalom! nem.
Csodálkozhatunk-e tehát azon, ha általá-
nos a panasz a mai kor fiatalságára?

A világ kezdete óta nem volt annyi
ut és alkalom az elromlásra, mint ma.
Érdek az egész világ. Némelyek a fia-
talság gyengeségét felhasználva, oly üz-
leteket rendeznek be, mely, a fiatalság-

nak szellemi és anyagi ronlására, az
illető üzlettulajdonosnak megmérhetet-
len hasznára van.

Szülő, főnök és mester egyaránt ör-
vendhet tehát kivétel nélkül azon, hogy
Kézdí-Vásárhely város ifjusága — te-
kintet nélkül arra, hogy ki minő társa-
dalmi állást foglal el — egy önképző-
körre alakult.

Ez önképző-kör, mely hivatva van az
ifjuságot lelkileg és testileg fejleszteni,
az egyet helyiségében tetszés szerinti
időben való megjelenés, lapok, könyvek
és szakmunkák olvasása által nekik kel-
lemes szórakozást nyújtani: alapját ve-
tendi meg az önálló társadalmi em-
bernek.

Az alakuló közgyűlés lefolyásáról
közöljük az alábbi tudósítást.

*

Az ifjuság folyó évi május 23-án a közs.
fiúiskola helyiségében nagyon szép szám mal
gyűlt össze.

A negyven tagból álló társaságot Na gy
Károly árvaházi igazgató, mint az előkészü-
letek vezetője, a következő beszéddel ü-
vözte:

„Szeretve tisztelt ifju barátaim!

A szív legmelegebb érzelmével, az igaz
szeretettel üdvözlöm önöket egyen-egyen.
Egy magas eszme hozta önöket össze,
hogy egymással baráti kezet fogva, az igaz-
ság, erény és becsület nemes fegyverével
küzdjenek ama sötétség ellen, mely ifjusá-
gunk lelki világán helyet foglalt, mely nem
engedi, hogy a kor intő szelleme után emel-
kedhessék ama niveaura, melyet a dicső mult

En e helyen fennirt (de sokszor — külön-
sen adós-levelek megírásában — alul is írott)
színházi titkár e minőségemben egy szép
verőfényes napon elindultam B. városából
ide bérletet — mennél nagyobb számmal
— összehozni.

No hát egész egyszerűen elmondom a dol-
gok mibenállását. Uzon és Laborfalva kö-
zött — a földmivések örömeire — ugyancsak
meguyiltak az ég csatornái és hatalmas dör-
gések között el kezdett esni, még pedig —
lefelé.

No hát képzelhetik nyájias olvasóim:
Esernyő nélkül — cylinderkalap és nagy
eső!!

Szerencsére nem tartott sokáig és így
kalapom nem lapult mégsem — pa..... vá.
Másnap elindultam győzelmi utamra, és
mint az eredmény mutatja, sikerrel; de
egy helyen — n. utczában, x. házban, y-éknál
— érdekes kis kaland történt velem.

Ezt akarom önöknek elmondani, ígérve,
hogy: pala . . . jaj, szó sem lesz.

Kopogtam.

— Szabad.

Belépek, és bent valék.

Egy csinos nő fogad.

— En B. stb. vagyok; azért jöttem, hogy . . .

— Tessék leülni.

— Köszönöm — és leültem, ha jól emlé-
szem, egy finom készítésű long-chaise-re.

után úgy anyagilag, mint szellemileg méltán
elfoglalhat.

Kétszeres az én örömöm, mert míg egy-
felől a nemes ifjuságot önjerején a tökéletes-
ség felé igyekezni látom, másfelől biztosítva
leend e város önálló fejlődése, s hű fiaiban
mindig értelmes, odaadó támaszokra talál.

Tisztelt uraim!

Önök egyen-egyen a város érettkori fia-
talságát képezik, kik nagyjából már mint
önálló mesteremberek, a társadalomnak hasz-
nos, munkás tagjai. Ha nem ismerném az
önök lelkületét; ha nem tudnám azt, hogy
ez elhatározásuk már csaknem öt éve képezi
megfontolás tárgyát: e szép czélu körök
is csak oly rövid életet jósolnék, mint más
egyleteinknek. De azon erős hit és meggyő-
ződés él lelkemben, hogy e szép czélu körök,
mint az általános közművelődés leghatalma-
sabb tényezője, az egymás iránt érzett sze-
retet, barátság és bizalom legfényesebb élő
bizonyítéka, évtizedek hosszú során nemes
hivatását híven betöltve, élni és virágozni
fognak.

Nemzetünk története, a jelenlegi helyzet
fényesen igazolja, hogy a kultur-érdekek
iránt fogékony lélekkel bírtak őseink is;
s hogy egy pár évtized alatt századok mu-
lasztását mily anyagi áldozatba került e kor-
nak csak részben is helyrehozni, a vállainkra
nehezedett kötelességek közül mi is ismerhetjük.
„Minden kezdet nehéz”; ezt tartja a köz-
mondás. És e nagy mondas igazságát át kell
élni egy a nagy társadalomnak, mint egy ily
kis, szerény körnek. Erős akarat, kitartó
munkásság, önbizalom és a czél iránti állan-
dó lelkesedés siker nélkül soha sem mar-
adt.

Ha igen tisztelt ifju barátaim ily nemes
és erős fegyverrel harcolnak, ezen tántorít-
hatatlan elhatározással alakítják meg körü-
ket; úgy e kör nem évtizedek, hanem száza-
dokon keresztül élni fog.

Habár egyesületük a szép, nemes és czél-
szerű eszmék terjesztésére, kivételre, meg-
szilárdítására alakul és senkinek kárt nem
okoz, de sőt nagy mértékben befoly arra,
hogy Kézdí-Vásárhely város egyenrangú és

jogu polgáraiban az egyetértés, Isten iránti
félelem, a haza és felebarátunk szeretete,
közös javunk előmozdítása, a polgárok szel-
lemi erejével a város közjóléte is fokról
fokra emelkedjék: mégis, mint, mindennek,
egy egyesületünknek is lesz ellensége. De
épen akkor és az által mutatják meg, ifju
barátain, hogy ez eszmét keresztülvinni,
megtestesíteni akarják, ha nem hallgatva
semmi olyas megjegyzésre, az egymás között
támadható sérelmet is megbocsátva, az ügyet,
mint egy vezércsillagot, közös erővel és szo-
ros összetartással diadalra juttatni el nem
mulasztják.

Jól tudják azt, uraim, hogy összhangzó
munkásságuk irányát, a tagok jogait és kö-
telességét a közös meggyezéssel alkotott
szabályok fogják körvonalozni. E szabályok
megjelölik az utat, de életet nem adnak. A
szabálynak és kötelezettségnek, az ügy iránti
meleg érdeklődés, egymás iránti szeretet és
bizalommal fűszerezve, lelkünkben kell, hogy
éljen, mert ha a tagok csak akkor teljesítik
kötelezettségüket, ha rideg s-ok alkalmáztat-
nak, úgy körünk élete a szappanbuboréké-
hoz hasonló.

Épen azért én, az ügy iránti szeretettől
áthatva, arra kérem a t. urakat, hogy mind-
azok, kik e kör létrehozásán fáradoztak s ezt
megalkották: a mai napon fogadják fel, hogy
ez eszme megvalósításáért szívvel-leléssel,
egyenlő akarattal és egyetértéssel munkálni
soha meg nem szünnek, nemes elhatározásuk
kivételénél nem rettennek vissza a nehézsé-
gektől és a jó Istenben vetett erős bizalom-
mal ez ügyért anyagilag és szellemileg ál-
dozni soha meg nem szünnek!

E fogadást pecsételjük meg a testvéri sze-
retet feltörhetlen pecsétjével, s így önzetlen
munkásságuk gyümölcsét élvezni fogják nem
sokára.

Részemről ígérem, hogy a mit csekély
erőmtől telhetőleg megtehetek, szívesen és
örömmel megteszek, s habár számtalan sok
teendő miatt önkö ügyeinek vezetésénél
tényleges részt nem vehetek, de mint a kör-
nek rendes tagja, a kör érdekeit szolgálni,
előbb vinni kedves kötelességemnek ismerem

A „Székelyföld” tárczája.

Bérletgyűjtés.

(Humoreszk.)

Elfecsegi: Bárdy Lajos.

Kicsibe mult, hogy cylinder-kalapom pa-
lacsintává nem lapult. (Palacsinta — tetszik
tudni — nálunk Debreczenben térsztemű.
Készítési módja: liszt Nr. 1., vaj vagy lek-
vár [ennek a színe — tetszik tudni — fe-
ke te], víz és cukorból állhat.)

Jaj, pardon! Szerencsémre elég jókor ve-
szem észre, hogy sophismákba bocsátkozom
egy prózaí étel-nem bonczolásával; hisz nem
a palacsintáról akarok értekezést írni; pedig
tessék elhinni, hogy lehetne, mert valami
magasztos gyönyörérzet szállja meg gyom-
romat, ha elgondolom, hogy milyen nagy-
szerű a turós palacsinta. No tessék, már
megint a palacsintáról írok.

Ejh, el veled! vagy — jobban mondva —
le veled, palacsinta csuszpajz! Másról aka-
rok én írni, arról nevezetesen: miért ázott
cylinder-kalapom palacsintává?

No tessék, már megint palacsinta!

No, most már esküszöm a brassói Eszter-
házy-pincze drága boraira és kényelmetlen
rendelési módjára, miszerint jelen csevegé-
semben egy szót sem írok a palacsintáról.
Tehát méltóztassanak ide figyelni.

A csinos nőcske mellém ült.

— Hát kérem, kedves nagyság, röviden
szólva, én . . .

— Oh, gyanitom, miért jött maga, kópé.

* — Kópé?! (No, ezt csak gondoltam.)

— Tessék? (Ezt már kérdeztem.)

— Láttam egy nehányszor már itt elmenni;
de hát miért is nem jött be?

— Hát kérem szeretettel, a névsor sor-
rendjét követtem.

— Ugy? Hát másutt is volt már?

— No persze.

— De én azt nem szeretem.

— De már engedelmet kérek, nekem több
kell, mert . . .

— No jó eddig, de most, miután engem
megismert, csak nem kell több . . .

— Már hiszen attól függ: mennyit ír alá
szép kegyed.

— Nem írok én alá semmit; hanem, hogy
bebizonyítsam, miszerint maga tetszik ne-
kem . . .

— No jó; hát páholy vagy zártsték tet-
szik?

— Tessék?

— No igen.

— Jézuska! hát maga jegyet jött árulni?
— Csak bérletet, kérem . . .

— En azt hittem . . .

— Mit hitt?

— Jaj, jön a nagysága!

— Nagysága? Hát ki maga?

— En a szobalány vagyok.

Tableaux!

Innen-onnan.

Egy idősebb színész méltatlankodva
mondja fiatal kartársának:

— Remélem, nem lesz oly hűu, hogy a teg-
nap megjelent bírálatot készpénz gyanánt
vegye.

— Miért ne tenném? Hisz csakis kész-
pénzért kaptam.

* * *

Kutyabagason vándorszínászek előadást
rendeztek baromvásár alkalmával. Thalia
csarnokát egy pajta képezte; szinpad-emel-
vényről szó se lehetett, és a szinpadí bejárás
közvetlenül az utczáról történt. Schiller „Ha-
ramiák” cz. szomorujátékát adták elő. A tár-
sulat minden tagja el volt foglalva, úgy,
hogy nem maradt ügyelő, ki az ajtónál örkö-
dött volna, mely véletlenül tárva állott. Moor
Károly ép várta a torony aljából megjele-
nendő kísértetet, midőn egy ökörsordát
hajtottak el a színház mellett. Ekkor egy
ökor beczammogott a nyitott ajtón és egye-
nesen a szinpadra állott, bámulva a közönsé-
get. Moor Károly, ki a szinfalak zörgésére
azt hívó, hogy a kísértet lép föl, elfodé sze-
mét és nyomatékosan kezdé szavalni:

— Borzasztó káprázat! Ez atyám!

* * *

s a fennebb jelzett fogadást hiven megtartom.

Ezeknek előrebocsátása után Istentől áldást, a szép csejü körnek hosszas életet, tagjainak állandó jó egészséget kérve, felhívom az ifjúságot, miszerint a kör megalakítását kimondani s egy ideiglenes elnök és jegyző megválasztása után a kör kidolgozott alapszabályait megvitatni sziveskedjék.

Az ifjúság az éljenzéssel fogadott lelkesítő beszéd után egyhangulag kimondta, hogy a kört megalakítani ohajtja.

Nagy Károly, előrebocsátásával annak, hogy a körnek szivesen és örömmel állandó tagja lesz, de sok elfoglaltatása miatt semmi nemü tisztséget nem vállalhat, felhívta az ifjúságot, hogy az ideiglenes elnököt és jegyzőt válassza meg.

A kör, szervező ur előterjesztését elfogadva, egyhangulag megválasztja id. elnöké Baló László f. népisk. tanárt, jegyzővé Nagy Gyula szíjgyártó-mestert.

Baló László a kör gyűlésébe egy háromtagú bizottság által meghívatván, megjelent; az ifjúság nevében őt Nagy Károly üdvözlölte, mire Baló László a benső meleg érzelm és az ügy iránti lelkesültség édes hangján válaszolva, a bizalmat megköszönve, elnöki tisztség a kör éljenzése közt elfoglalta.

Elnök felhívta a gyűlést, hogy a kidolgozott alapszabály-tervezetet kívánja-e megvitatni?

A kör melegen ohajtja, hogy a rendszeres működést minél hamarabb megkezdhesse; ezért a tervezet megvitatását azonnal megkezdeni kívánja.

Nagy Károly felolvasta a szabálytervezetet, mely előbb általánosságban, azután részleteiben kevés módosítással elfogadtatott, s három példányban letisztázva, a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozatott.

Az alapszabályok megvitatásánál a vitában élénk részt vettek: elnökön és előadón kívül M. Székely János fiúisk. igazgató, Györfy Lajos, Bertalan Albert, ifj. Mágori Bálint, Fejér Ferencz, Török Pál, Jancsó Károly, Turóczy Dénes, Mészáros Gyula, Kovács Jenő, Szabó Mózes, Binder J., Csiszár Áron stb.

A vita tárgyalagos folyama, a hozzászólások rendszeressége már előre is azon reményt nyújt, hogy az ügy iránt mindnyájan lelkesülnek, azt felvirágoztatni szent kötelességüknek tartják.

A fiatalság, megéljenzve elnök bezáró buzdító szavait, azon reményben oszlott szét, hogy midőn alapszabályai megerősítve visszaérkeznek és a rendszeres szervezést s működést megkezdik, nem lesz e városnak egyetlen jóra való polgára sem, ki őket szép

A fősvény.

Egy fősvény embert üzlettársa meglátogatta és bámulva látta, hogy az öreg legyet fog, a czukor-szelenczébe teszi és födelét hirtelen lecsattantja.

— Mit mivel? — kérdezé a vendég.

— Csitt! — sntógá a fősvény. — Arról akarok meggyőződni, vajjon inasom nem lop-e czukrot?

Jó jel.

— Orvos ur! nómet nem rég kutya marta meg, s attól tartok, hogy az veszett volt, mert nómet nem a legjobban érzi magát. Legyen szives és ismertessen meg a viziszonny előjeleivel.

— Nagyon szivesen; e baj nem keletkezik hirtelen s először is a sebhely kezd fájni és az illető fázékonyná lesz.

— Nőm is így van néha.

— Aztán rossz álmok zavarják.

— Ez is előfordul nála.

— Végre pedig hallgatagokká lesznek.

— Köszönöm, orvos ur, a felvilágosítást; most már tudom, hogy nómet nem fenyegeti a viziszonny.

Helyreigazítás.

Megrendelő: Májszter ur, az a csizma, a mit a multkor csinált nekem, már egészen oda van. A bőre jó, csak a talpa volt rossz.

Czipiszmester: Bocsanatot kérek, nem a talpa volt rossz, de a bőre volt tulajdonoson jó.

ezéljük és nemes törekvésük kivételében ne támogatná.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Honfy.

Behozatal Romániából. A hivatalos lap keddi száma a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter-következő-rendeletét közli: Az osztrák cs. kir. kormány nyal egyetértőleg a következőket rendeljük el: Mindazon román származású áruk, a melyek az 1886. évi május hó 22-én 757. eln. sz. a kibocsátott miniszteri rendelet értelmében pótvám, vagy az abban felemlített külön vám alá esnek, de bebizonyíthatólag 1886. évi május hó 23-ika előtt rendeltettek meg és az 1886. évi június hó 1. és bezárólag 10-ike közt időközben hozatnak be az osztrák-magyar vámhatáron át, minden pótvám nélkül, csupán az osztr.-magy. vámterület általános vámtarifájáról szóló 1882. évi XVI. törvény-cikkben megállapított vámdíjak alá esnek. Azon román származású tengeri, a mely bebizonyíthatólag az 1886. évi május hó 23-ika előtt rendeltettek meg, a pótvám alól kivételük esetben, ha az az 1886. évi június hó 1. és bezárólag 20-ika közt időközben hozatik át az osztrák-magyar vámhatáron. A megrendelés megtörténte hitelesen költvelek, vásárlási jegyzékeknek eredetiben vagy hitelesített másolatban való felmutatása, vagy kereskedelmi könyveknek láttamozott kivonata által igazolandó. Kétes esetekben a vámhivatalok részéről az 1886. évi május hó 22-én 757. eln. sz. a kibocsátott rendeletben megállapított vám biztosítékképen beszedendő és a felettes hatóság határozata kikérendő. Kelt Budapest, 1886. évi május hó 24-én. Gr. Széchenyi, s. k.

Országgyűlés.

Mozgalmas és változatos ülése volt hétfőn a képviselőháznak. Az ülés elején gyorsan terjedt el a híre annak, hogy a miniszterelnök válaszolni kíván a Szalay és Ugron interpellációjára. Annak a türelmetlenségnek, a melylyel a ház a választ várta, tulajdonítható, hogy a zárszámadási jelentéseket hosszabb felszólalások nélkül, gyorsan tárgyalták le. Először folytatták az 1884. évi zárszámadások általános tárgyalását. Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter rövid felszólalása után általánosságban elfogadta a többség a bizottsági jelentést. A részletes tárgyalásnál csak a belügyminiszteriumra vonatkozó fejezet adott alkalmat néhány rövid felszólalásra. Ezt követte a zárszámadási bizottság jelentése Magyarország és

Gondos férj.

Nő (ékszeráru-kirakat előtt): Nézd, kedves férjecském, ezek a pompás gyémántok! hogy csillognak! ... Fényök szinte elvakító!

Férj: Menjünk gyorsan el innen, kedvesem, ez valóságos méreg a te szemeidnek.

* * *

Kellemes vendég.

Miska (beszöl a koresmába): Koresmáros, van-e már verekedés?

Koresmáros: Még nincs.

Miska: No, akkor később jövők.

* * *

Az optikusnál.

— Szemüveget kérek.

— Messzelátót?

— Nem.

— Rövidlátót?

— Azt sem.

— Hát milyent?

— Átlátszót!

* * *

Emlékező tehetség.

A. Hallotta már, hogy B. színész nő férjhez megy R. grófhöz.

B. Valóban? de hát a gróf ismeri-e a leendő neje multját?

A. Mindent megvalloott neki.

B. Mily bátorság!

A. Mondja inkább: mily emlékező-tehetség!

Horvát-Szlavonországok között az 1882. és 1883. évekre eszközölt leszámolás megvizsgálásáról. A többség ezt is elfogadta. A kérvényeknél csak a máramaros megyei közigyűk szigorú megvizsgálása tárgyában beadott kérvény keltett némi vitát. A többi észrevétel nélkül elfogadtatott. Ezeknek elintézése után Tisza Kálmán miniszterelnök a ház általános figyelme mellett mondta el válaszáat, s egyik-másik nyilatkozatát általános helyeslés kísérté. A miniszterelnök az általa beszerzett hivatalos adatok alapján mondta el a tényállást. A miniszterelnök adatai is bizonyítják, hogy a megkoszoruzási aktus eddigéig sohasem történt május 21-én, s hogy a két órnagy rendeleti iven szólította fel a zászlóalj tisztjeit a tünetésben való részvételre. A miniszterelnök ismételve feltűnően hangsúlyozta, hogy az ő adatai szerint az egész ténynek semmi hivatalos ünnepélyes színe nem volt, s hogy a résztvevők közül senki sem hitte, hogy ez politikai tüntetésre fog magyaráztatni. A tényállás eladása után a miniszterelnök elmondta a maga véleményét; kijelentette, hogy a tisztikar eljárását tapintatlannak és helytelennek tartja; a nemzeti önértetnek minden sérelem ellen való megóvását kötelességének tartja; s biztosította a házat arról, hogy „ez a döntő elhatározó körök nézete a katonai körökben is, fel a legfelsőbbig“. Biztosíthatja a miniszterelnök a házat a felől is, hogy meg fog történni az intézkedés, hogy hasonló dolgok ne ismétlődjenek. A ház általános helyesléssel kísérté a miniszterelnök határozott nyilatkozatait, melyek észrevehető jó hatást tettek ugy a képviselőkre, mint a nagy számmal jelen volt karzati közönségre. Szalay Imre és Ugron Gábor viszonzválaszaikban kijelentették, hogy a miniszterelnök válaszáat tudomásul veszik. Mindkét beszédet általános figyelemmel hallgatták s különösen a baloldaltól élénken helyeselték. Ugron némi bírálat alá vette a tényhez fűzött hivatalos magyarázatokat s kimutatta, hogy Hentzi és Alnoch nem érdemlik meg olyan kiválóképen az utódok bajtársi kegyeletét. Ama kívánság kifejezése mellett veszi tudomásul a miniszterelnök válaszáat, hogy annak szava „csakugyan valóság legyen, nem pedig hiu ígérlet“. A ház ezután egyhangulag tudomásul vette a miniszterelnök válaszáat. Ezután a ház elhatározta, hogy több ülést a héten nem tart, hogy időt engedjen a bizottságoknak munkálataik befejezésére. A legközelebbi ülés hétfőn lesz. Nagy számmal volt képviselve a karzaton az egyetemi fiatalság, melynek egy része ülés után a ház fő-bejárója előtt csoportosult s Ugron Gábort, majd Tisza Kálmán miniszterelnököt távozásukkor megéljenzete.

Az „Amerikai Nemzetőr“ felhívása a magyar közönséghez.

New-York, 1886. május hó.

A száműzetés szomorú napjaiból tér vissza az amerikai magyarság lapja szeretett honunkba; a végzet hozta azt, hogy az „Amerikai Nemzetőr“ a hazából kiltatott, azonban a kiltító rendelet vissza lett vonva s a haza zárt határai újra felnyitak e lap előtt, újra szabad lett a tér, melyen bár távol a hazától, szolgálatot — s pedig öndiosérés nélkül mondva, nem megvetendő szolgálatot — tehetünk nemzetiségünk s hazánk ügyének.

A nagy tenger hajjai képezik azon válaszfalat, mely köztünk, a drága haza és Amerika magyarjai között van.

E nagy távolságot áthidalta lapunk, az „Amerikai Nemzetőr“ s harmadik évi fennállása óta, teljes erővel nemcsak oda iparkodott hatni, hogy Magyarország gyermekei e távol világgrészben is hű fia maradjanak a szülőhazának, de elkövetett mindent, hogy édes honunk javára annak ipara, kereskedelme nagyobb lendületet nyerhessen.

Nincs nagy multunk, a hazában érezhető alkotásunk sincs még, de hisz csekély erőnk kifejtésére időnk se volt; azt azonban elmondhatjuk, hogy hazánk, nemzetiségünk ügyét elfogulatlanul, minden legkisebb befolyásoltatás nélkül legjobb hitünk és meggyőződésünk szerint szolgáltuk!

A magyar nemzet fia a földkerekségén mindenütt elhagyatott, de sehol sem volt oly elhagyatott, mint Amerikában. Mint nincs másutt — ugy nem volt itt se — lapunk létrejötté előtt — senkije nemzetünk fiainak, kihez bajban tanácsért fordulhattak volna, ki voltak téve itt is a lelketlen üzerek zsarolásainak és sehol sem szükségelte népünk a gyámoló kart annyira, mint Amerikában.

Nézzük figyelemmel a bevándorlottak óriási számát, azok otthoni és itteni foglalkozását és életmódját, s meghökkenünk a tapasztaltaktól.

Az Egyesült-Államokban több mint fél millió magyarországi lakik, s ezeknek noha nagyon kis töredéke bírja a nemzet nyelvét, magyarnak vallja magát mind!

Sáros, Zemplén, Abauj-Torna, Ung, Soprony és Bánya megye népessége képezi a kivándorlottak zömét, s az otthon földmívelő vagy iparúzó nép itt bányákban vagy gyárakban dolgozik örökös életveszély között elhagyatottan.

E népnek védőre, tanácsadóra és gyámolóra volt szüksége, s ma már azon a ponton állunk, miszerint elmondhatjuk: a magyarság Amerikában nincs elhagyatva, felébredt az amerikai magyarokban is a nemzeti önértet és a honfui kötelesség parancsszavára megalkottatott a „Magyar Társulat.“

Eddig a magyarországi bevándorlás évről-évre növekedőben volt; 1884. év június havával végződött törvénykezési évben a hivatalos kimutatás szerint 14,798 magyar vándorolt ide, s lelkiismeretes működésünk folytán, melylyel lerántottuk az amerikai életet fedő büfátyolt s a tényeket a maguk valóságában ismertettük meg otthoni honfitársainkkal, nemcsak hogy gátot vetettünk a kivándorlás folytonos emelkedésének, de elértük azt, hogy az tetemesen alább szállott, mert 1885-ben ugyanazon időszak alatt csak 9383 magyarországi vándorolt ide.

Az „Amerikai Nemzetőr“ ez újvilág földén hű öre nemzetünknek, s nemcsak összekötő kapcsot képez a hazában és az itt lakó magyarok közt; nem csak, hogy az itteni viszonyok, kereskedelem és közgazdaságt ismertetése által közvetve hatni vágyik Magyarországra szellemi és anyagi emelkedésére, de mindent elkövet, hogy az ország fiait ne csak a nemzetnek, hanem az országnak is megtartsa.

Az „Amerikai Nemzetőr“ csaknem a legutóbbi időkhavonként csak kétszer jelent meg, áldozattal tartatott fenn a lap addig is, mert hisz tudható, ki olvas újságot otthon s ebből következtethető, hogy a nép fiai, vagy felvidéki tótók és a baranyai németek lapunkat közvetlenül alig olvashatják; s mindenek daczára, meggyőződve arról, hogy lapunkra és működésére nélkülözhetlenül szükség van, nem riadtunk vissza még azon áldozattól sem, hogy a kéthetenként megjelenő lapból heti lapot csináljunk, mert reméltük és reméljük, hogy a magyar közönség eddigi működésünk alapján meggyőződve lapunk szükségességéről, támogatását nem vonandja meg ügyünköt, mely hazánk s nemzetiségünk ügye is egyszerűs mind.

Ez okból fordulunk most a magyar közönséghez, — midőn működésünk irányát már ismerhetik — s ezért vagyunk bátrak honfitársainkhoz fordulni azon kérelemmel, miszerint küzdéssel teljes, hazafias irányu munkálkodásainkban támogassanak, s hassanak oda, hogy lapunk a régi hazában mennél jobban elterjedjen, hogy ez által támogatást nyervén, hathatós szolgálatokat tehessünk ugy a régi haza, mint az új világ magyarjainak.

Lapunk minden tekintetben független, s egyedüli irányelve a magyarság, a haza és a nemzet jólétének előmozdítása, az amerikai magyarság érdekeinek megvédése.

A hazai ipar és kereskedelem emelésére nemcsak az által iparkodunk hatni, hogy az itteni földművelési és iparviszonyokat, a legújabb találmányokat lapunkban ismertetjük, hanem főtörekvésünk oda is irányul, hogy hazánk terményeinek és iparműveinek azok itteni ismertetése által piacot teremtsünk.

Az „Amerikai Nemzetőr“ ma már nemcsak

hézagpótló, hanem egy nélkülözhetlen lap, mely hivatva van arra, hogy a hazában tengő iparnak és kereskedelemnek — az amerikai viszonyok hű ismertetése által — lendületet adjon.

Midőn lapunkat a magyar közönség szíves figyelemre és pártfogására ajánljuk, egyúttal kérjük, miszerint arra előfizetni s ajánlása útján mennéljobban terjeszteni szíveskedjék.

Az „Amerikai Nemzetör” előfizetési ára 1 évre 5 frt, mely czimünkre feladott a járlott levélben o. ért.-ben küldhető el legczélyszerűbben s legjutányosabban.

Czim: „Amerikai Nemzetör” P. O. B. 822, New-York City.

Honfitársi üdvözléssel

Perczel Lajos,
szerkesztő.

Perczel L. és Erdélyi Sz. Gusztáv,
kiadók.

Az alsócsernátoni iskolaügy.

Alsó-Csernátón, 1886. május 27.

A S.-Szentgyörgyön megjelenő „Székely Nemzet” czimű lap idei 79-ik számában „A székelyföldi iskolák ügye” czim alatt valaki „K.” aláírással egy cikket közöl, melyben sok jó akarattal tárgyalja a székelyföldi iskolák ügyét, azonban olyat is állít, mi a valóságnak és igazságnak teljességgel meg nem felel, nevezetesen, hogy Alsó-Csernátónban az egyetlen jóra való iskola az oláhoké s ezt látogatják a ref. és kath. vallású gyermekek. Nem tudjuk, hogy a t. cikkíró ur tollát rossz akarat vagy rossz informatio vezette-e? de annyi bizonyos, hogy a sulykot nagyon elvetette, mert higgye el cikkíró ur, hogy Alsó-Csernátónban is vannak emberek, kik a nevelésügyért tudnak lelkesülni és tenni is.

Községünkben három vallásfelekezet van és mindeniknek van iskolája és hogy a románok iskolája a más két felekezetét felülmúlja, azt kétségre vonjuk, mert azokkal versenyezni sem képes. A reformátusoknak van két rendezett iskolájuk, szakképzett férfi- és nőtanítójuk és rendelkeznek szép összegű iskola-alappal. De ne hunyjunk szemet azon sok áldozat előtt sem, melyet az alsócsernátoni katolikusok a nevelésügy érdekében hoztak.

Az alsócsernátoni róm. kath. plebánia még fiatal, 1873-ban lett szervezve és az első lelkész oda kinevezve, kinek első gondja volt, hogy az iskolaügyet rendbe hozza. Nem riadt vissza semmi nehézségtől, hűveivel egyetértve, úgy szólva a semmiből épített egy díszes iskolát köből s midőn ez később nem bizonyult elég alkalmasnak, átalakítottatt tanítói lakásnak és ismét egy másik épület emeltetett, melynek berendezéséről és alkalmas voltáról a háromszékmegyei kir. tanfelügyelő ur, midőn a múlt év tavaszán iskolánkat meglátogatta, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. Midőn így az iskola-épület kész volt, a tanszerekben mutatkozó hiányt pótolni igyekeztünk az által, hogy a kir. tanfelügyelőség útján a magyar királyi vallás- és közoktatási miniszter ur ó nagyméltóságához felfolyamodtam, ki a kért tanszereket mind meg is küldötte. S e mellett iskolánk a szegényebb tanulókat sajátjából ingyen tankönyvekkel látja el. Erdélynek nagylelkű főpásztorai pedig gondoskodtak arról, hogy a tanítónak a kellő dotatioja meg legyen és erre nézve szép alapítványokat tettek le.

Hogy róm. kath. vallású gyermek a román iskolát sem jelenleg nem látogatja, sem a múltban — legalább mióta én itt működöm — nem látogatta, azt határozottan tudom és állítom, sőt azt is tudom, hogy a volt gör. kel. kántor-tanító gyermeke a róm. kath. iskolába járt és jelenleg is iskolánk 40 tanulója közt több román gyermek van, kik a magyarokkal együtt tanulják hazánk történelmét és együtt szavalják a „Szózat”-ot.

Ennyit tartottam szükségesnek az igazság érdekében elmondani a nyilvánosság terén. Egyébiránt legyen szíves cikkíró községünkben személyesen megjelenni és meg foggyózkodni, hogy sem anyagilag sem szellemileg nem az oláhoké az egyetlen jóra való iskola.

Tamás Dávid s. k.
plb., r. k. isk. sz. eln.

Különfélék.

— Szabó Lajos nagyszebeni kir. ügyész, évekket ezelőtt a k.-vásárhelyi kir. törvényszék egyik derék bírója, a napokban elhunyt. Béke poraira!

— A csikszeredai önkéntes tüzoltó-egylet folyó évi június hó 6-án Csik-Szeredában a „Csillag” vendéglő termében közgyűlést tart és véglegesen szervezkedik.

— Meghívás. A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet folyó évi jun. hó 6-án vasárnap délután 3 órákor a tanácsház disztermében rendes közgyűlést tart, a melyre a tagokat egész tisztelettel van szerencsém meghívni.

— Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitóbeszéd Cseréy Jánosnétól. 2. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Titkári jelentés az 1885. évről, Dobay János által. 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése Balogh Gyula által. 5. A választmányának két tagja, u. m. az elhalt Szőcs Dánielnek, s az eltávozott Dobál Pepi helyett, ukaj választása. 6. Indítványok, keblti ügyek. Kézdivásárhelytől, 1886. május 24-én. Elnöki megbízásból: Vajna Károly nőegyl. jegyző.

— A csikszeredai önkéntes tüzoltó-egyesület folyó hó 30-án a „Sutafenyő”-ben májálást rendez, melyre a nagyerdémű közönség tisztelettel meghívatik. Az ünnepély reggel 8 órákor disz-kivonulással és zene szóval kezdődik. Kedvezőtlen idő esetében este 7 órákor a „Csillag” vendéglő termében táncmulatság lesz. Csik-Szeredában, 1886. május 22-én. a rendezőség.

— Biró Károly csikgöröcsfalvi lakos f. hó 21-én éjjel felakasztotta magát. Tettének oka zilált anyagi viszonya volt.

— A csiksomlyói r. k. főgymnasiumnál az 1885/6-ik tanév végén megtartandó nyilvános vizsgálatok rendje. A vizsgálatok mindennap a rendes istentisztelet után reggeli 8 órákor kezdődnek a tanácskozó- és rajtateremben s három tancsoportban és két szakaszban a következő napokon fognak megtartatni: Június 10 és 11-én a VIII. osztály szóbeli érettségi vizsgálat; jun. 17-én V.—VII. oszt. vizsgálat a hittan, történelmi és bölcsészeti csoportból; 18-án I. és II. oszt. a természet- és mennyiség-tani és a III. IV. a nyelvtani csoportból; 19-én V.—VII. a nyelvtani csoportból; 21-én III.—IV. a hittan, történelmi és az I. II. a nyelvtani csoportból; 22-én V.—VII. a természet-mennyiség-tani csoportból; 23-án I.—II. oszt. a hittan, földrajz, III. IV. a földrajz, természetrajz és mennyiség-tani csoportból; 25-én I.—VII. az ének, torna és gyorsírástól; 29-én záróünnepély. Kelt Csik-Somlyón, a tanártestületnek, 1886. május 12-én tartott rendkívüli értekezletéből. Az igazgatóság.

— Gyergyó-Sztmiklóson a Laurency-féle teremben folyó évi május hó 22-én rendezett meglepetésekkel egybekötött jótékonycélú házias mulatság a várakozáson felül meglehetősen sikerült, szép kis társaság gyűlt össze és 9 órákor kezdetét vette a meglepetések özöne. Először a polgári iskola növendékei énekelték el a „Szózatot” Kricsa Péter énektanár vezetése mellett, tetszés között; utána Hochschild Lajos polg. isk. tan. tartott alkalmi felolvasást; majd Tiltscher Iza kisasszony szavalta el az „Erdélyi riadó” czimű költeményt érzéssel és jó előadással. A közönség T. I. kisasszonyt zajosan megtapsolta. Ezután Bogdán Katinka k. a. énekelte szép, csengő, tiszta és kellemes hangon pár népdalt nagy tetszés mellett. A meglepetéseket bezárta egy jól összeállított képlet, a melynek megpillantásakor a közönség óriási lelkesedésben tört ki. Ábrázolta a „Magyar közm. egyesület”-et, melyben a hazánkban lakó nemzeti-ségek felelőskösznek egy diszmagyarban öltözött egyén által tartott kultúr-egyleti zászlóra és két angyal által tartott Erdély ezimére; a hatás egyszerű és a képlet kivitele valóban meglepő volt. Ezután kezdetét vette a kedélyes és házias táncmulatság, mely mind végig a legvibb hangulatban tartott és fél 3 órákor ért véget. Hölgyeink mindannyian egyszerű házi, de azért izléses öltözetben jelentek meg. A névsort következőkben adjuk: Lázár Menyhért, Tiltscher Edén, Merza Kristófné, Lázár Péterné, Havas Jakabné, Fenczel Jánosné, Hochschild Lajosné, Hoppó Lipótné, Giacomuzzi Baptistné, Rom-

feld Jánosné, Kopacz Jánosné, Römer Gyuláné, Czárán Albertné, Bogdán Jánosné urnók; továbbá: Romfeld Eliz, Ferenczy Ilka, Lázár Hedvig, Czárán Berta, Fejér Véri, Ágoston nővérek (Csomafalva), Bogdán Aranka, Lázár Iza, Tiltscher Iza, Kopacz Irén, Römer nővérek, Karácsony Ninka és Medgyesy Vilma urhölgyek.

— A brassói magyar evang. esperesség e hó 9-én megkezdte működését, kiadván a rendeletet az egyes magyar evang. egyházaknak, hogy a szász egyházi hatóságokkal minden érintkezést azonnal megszakítsanak, minden azoktól netán érkező rendeletet rögtön visszaküldjenek s a legtisztellettsebb hangon adják értésükre az eljárás okát.

— Papolczi hírek. Jégeső volt e hó 23-án a papolczi határon s a pákai határt is elverte a jég. — Hymen. Bede Károly papolczi birtokos e hó 16-án tartotta esküvőjét Pál Franciskával, néhai Pál Sémuel ev. ref. lelkész kedves leányával. — A medvék ismét garázdálkodni kezdtek a papolczi erdőn.

— Az egyéves önkéntesek az utóbbi években nem felelnek meg az irányadó katonai körök kívánalmainak. A közös hadügy-miniszteriumban jelenleg egy bizottság tanácskozik a fölött, mi módon lehetne az egyéves önkéntesek nevelését intenzívebbé tenni, azaz, hogy a gyakorlati szolgálat követelményeinek jobban megfeleljenek, s mely eszközöket kellene alkalmazni, hogy a tartalékos tiszti rang elnyerése iránti törekvést élénkebbé tegyék.

— A tolvajok kezdnek becsületesek lenni. Mint már említettük, győszmiklósi Vákár Lajos tüzetéből folyó hó 9-én éjjel ismeretlen tettesek mintegy 170 frtot vittek el; folyó hó 20-án virradólag megtörtént az a ritka eset, hogy a tolvaj az ellopott pénzből 60 frtot az üzlet ajtójának nyílásába tett, hol azt hajnalban többen meglátták és siettek az illető tulajdonosnak megmondani. Páratlan eset ez a maga nemében; a tolvajt bizonyára megszállta a jobb érzés, hogy ily ritka tettet vitt véghez. Bár szállna végképen magába és a többi pénzt is ily módon juttatná a káros kezéhez, ki amugy is szűk anyagi viszonyok között van.

— Gyermekekjátéktárgy-kiállítás. Magyarország száz meg százezer frtot ad a külföldnek csak gyermekekjátéktárgyakért, pedig azokat itthon is elő lehetne állítani könnyűszerrel s a szülők is olcsóbban juthatnának hozzá. A nagy-kanizsai kisdnevelő egyesület tehát eléggé nem dicsérhető doglogra vállalkozik, midőn kiállítást rendez gyermekekjátéktárgyakból. A kiállítás augusztus 15-től szept. 15-ig tart az egyesület Arany János-utcai kisdudóvájában. Az egyesület felhívja a hazai gyárosokat, készítőket és bizományosokat, hogy az általuk előállított vagy náluk bizományban levő gyermekekjátéktárgyakat a készítési hely és az árak megjelölésével legfeljebb július végéig küldjék meg, de június végéig jelentsék be a mennyiség és érték megjelölésével a beküldendő tárgyak számát. Külön csomagolva és megjelölve eladásra is elfogadhatnak tárgyak. A helyiség használatáért kezelési költség nem számíttatik. Mégis a felmerülő költségek fedezésére az eladandó tárgyak árából némi százalék-ajánlás a kiállító részéről kívánatos. A kiállítandó tárgyak esetleges visszaküldése a kiállító költségén történik. Kérdezősködések, szállítványok s minden ide vágó intézkedések Bátorfi Lajos egyesületi titkárhoz Nagy-Kanizsára intézendők.

— A gyergyó-sztmiklósi „Polgári olvasó-kör” saját pénztára javára 1886. évi június hó 6-án Gyó-Sztmiklóson, a „Nyíres” erdőben zárkörü nyári mulatságot rendez. Részvénydíj: személyenkint (férfi) 50 kr. Az indulás a főtéri piacról reggel 8 órákor történik. A mulatság megtartását taraczkölvések fogják jelezni. A mulatság folytatása este a Laurency-féle nagyteremben. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság megtartása június hó 20-kára halasztatik. Hídeg ételek és italokról gondoskodva lesz. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

RÖVID HIREK.

Sajtópórt indított a hadügyminiszterium a „Zombor és Vidéke” szerkesztője ellen, mert ez utóbbi szemére vetette a közös hadsereg tisztikarának embertelen bánásmódját. Az esküdtek egyhangulag felfeltették a vádlottat. — Olaszországban napirenden vannak a munkás-lázadások s egyre aggasztóbb mértékben terjednek. — 116 éves asszony halt meg a napokban Dunaföldvártn. Ritka egészséges volt egész haláláig s még a farsangon egy dédunokája lakodalmán csárdást is táncolt. — Fölrobbant az al-dayai dinamitgyár Spanyolországban s 13 ember halt meg. — Összedőlt a napokban Meuneapolis északamerikai városban egy ház s 15 embert temetett romjai alá. — A kolera. Velenczén e hó 26-án 27 ember betegedett meg és 12 halt el kolérában. — Az Aetnából már napok óta ömlik a láva; óránként 70 métert halad előre. A környék lakói tömegesen vándorolnak ki. — Chemnitzben egy mészárszékben valami méreg keveredett a husba s 34 ember lett tőle beteg, egy gyermek pedig meghalt.

Az „Ország-Világ” minden egyes száma élénken tanuskodik arról, hogy Magyarországon is lehet jó képek lapokat csinálni, a nélkül, hogy kénytelenek lennénk külföldi lapokból szedni át a képeket. Az „Ország-Világ” 21-ik (május 22.) száma is rendkívüli gazdag eredeti és művészi magyar képekben s kitünő közleményekben. Ezutal Klein Miksa Berlinben élő szobrász hazánkfiától találunk két nagyérdékű reliefet, melyek a Mose-féle palotára vannak megrendelve; továbbá Pataky Lászlótól egy pompásan sikerült rajzot, Homicskótól májusi képeket, ezenkívül Fabinyi Teofil igazságügyminiszter és Dániel Gábor arczképét (szintén megrajzolva) s több kisebb képet. A szellemi rész következő: Tolnai Lajostól „A jégkisasszony”, regény; Lauka Gusztávól „Erdői idyll” czimű bájos költemény; Májustól „Rébusz” (sok szellemmel irt cikkek, visszhangul a Kászonyi Dániel halála alkalmából egyes lapokban fölmerült balvélekedésekre); Szokolay Kornél az új igazságügyminisztert jellemzi egyenesen; Nyáry Sándor Berlinből Klein Miksa szoborműveiről érdekes magyarázó cikket; Hevesi Józseftől „Eljen a szabadság!” czimű csinos beszély, melyet Torkos László olvasott fel a Petőfi-társasághoz; P. Szatmáry Károly befejezi „A czár és fia” czimű történeti beszélyét. Végül a gazdag és élénk rovatok. — Előfizetési feltételek: jan.—decemberre 10 frt, jan.—júniusra 5 frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, Kecskeméti-utca 6. sz.

98-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára történt szíves adakozásokról.

Martonfalva.

Bartók Károlna 30 kr, 10 s fél l. paszuly, 4 kupa köleskása, Simó Sándor 50 kr, Mihályfalvi Ferencz 2 lit törökbuza, Czeli Tamásné 1 1/4 lit. paszuly, Kovács Dani 5 kr, Bogdán Károly 10 kr, Becző Gergelyné 20 kr, Bogdán Antal 10 kr, Tomba József 2 s fél lit. paszuly, Tomba István 4 lit. paszuly, Tomba Rebeka 2 s fél lit. paszuly, ifj. Mikola József 2 s fél liter paszuly, Bogdán Imréné félveka pityóka, Balog Imre 8 lit. rozs, Kovács Miklós 5 lit. rozs, 8 lit. buza, Németh Andrásné 1 liter rozs, Héjja Dániel 10 kr, Czeli Boldizsár 2 lit. paszuly, Czeli József 5 s fél lit. rozs, Tompa György 4 lit. rozs, 1 lit. pityóka, Bartók Ignác 1 lit. pityóka, Taso Domokos 1 lit. pityóka, Ambrus Mihály 1 1/4 lit. paszuly, Vajna Albert 8 lit. lencse, Tompa János 1 1/4 lit. paszuly, Nagy László 1 1/4 lit. paszuly, Kovács János 2 s fél litre paszuly, X. X. 20 kr, Kupán Ábel 1 1/4 liter paszuly, Kósa Bálint 1 1/4 lit. paszuly, Kupán Dániel 2 lit. rozs, 1 1/4 lit. törökbuza, Kupán Antal 4 liter paszuly, Kupán István 6 liter törökbuza, Mikola József 2 lit. rozs, Mikola Imre 2 s fél lit. paszuly, Molnár Mihály 1 1/4 lit. paszuly, Czeli Dénes 20 kr, Kupán Izráé 1 1/4 lit. paszuly, Molnár Ventura 10 kr, Molnár András 2 s fél lit. paszuly, Balog András 1 1/4 lit. paszuly, Kupán Péterné 1 véka pityóka, Balog Dániel 2 s fél l. paszuly, Tusa Zsigmond 1 1/4 lit. rozs, Tompa József 1 1/4 lit. rozs, Tompa György 1 1/4 lit. paszuly, Tompa János 1 1/4 lit. paszuly, id. Mikola József 10 kr, Tusa Sámuel 1 1/4 lit. rozs, 1 1/4 lit. árpa, 1 1/4 lit. törökbuza, 8 kupa pityóka, Vajna Ignác 8 s fél liter paszuly, Molnár Zsigmondné 4 lit. borsó.

Fogadják a jótékony adakozók az árvaház nevében legáltalánosabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1885. decz. 30.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfabetegségek megakadályozásának szabályai.

A gyümölcsfák különböző betegségeit sokkal nehezebben lehet gyógyítani, mint az emberek és állatok bajait, mert előbbiek lényegét még kevésbé ismerjük, mint az utóbbiakét. De sok baj ellen mégis vannak más szerek is, melyek, mint a tapasztalás bizonyítja, a legtöbb esetben használni szoktak. Mindenesetre azonban mindenki czél-szerűbbnek tartja a betegség fellépését megakadályozni, mint azt, ha már jelentkezett, gyógyítani, annál is inkább, mert előbbi könnyebb s nem sok fáradságba kerül. A ki gyümölcsfáit fiatal koruktól fogva úgy nevei a magelvetéstől az átültetésig, a mint az a fa természetének megfelel, annak nem sok betegséggel lesz baja. A ki tudja, hogy az általános szokás szerint nevelt fák hány mindenféle művelési eljárásnak vannak alávetve, milyen a többszöri átültetés, nemesítés, metszés stb., az tudja, hogy nem maradhatnak egészségesek, ha az említett munkát nem a legnagyobb gondnal végezzük.

A ki szép, egészséges gyümölcsfákban ohaajt kertjében gyönyörködni, ha a művelési szabályokat kellően figyelembe vette s fáit azok szerint mindjárt kezdettől fogva nevelte, még a következő három szabályhoz kell alkalmazkodnia.

1. Olyan fák, melyek fiatal korukban a leggondosabb ápolás mellett sem nőnek kellően, vágjuk ki s dobjuk tüzzre, mert úgy sem lesz belőlük semmi. Mig ugyanis ilyen fák kissé javulni kezdenek, addig, ha más egészséges fát ültettünk volna helyükbe, az erőteljes fejlődésnek indult volna; ha előbbi terem is néhány évig gyümölcsöt, az sohasem tökéletes, a legtöbb esetben élvezhetetlen. Ily fák tartani, valóban nem fizeti ki magát, mert csak más termő fák helyét foglalják el hiába.

2. Tudvalevő, hogy minden gyümölcsfának a talajt és fekvést illetőleg bizonyos igényei vannak; ezt a gyümölcsfák ültetésénél sohasem kellene figyelmen kívül hagyni. Ha e tekintetben hibát követünk el, gyakran a legszebb, legegészségesebb fa is tönkre megy, vagy ha nem is pusztul ki egészen, folyton beteges s annyi hasznót sem hajt, a menyibe ápolása kerül.

3. Gyümölcsös alapításánál tekintsünk körül, hogy az illető vidéken, a melyen vagyunk, mily fák diszlenek legjobban s ilyeneket ültessünk. E szabály tulajdonképpen az előbbi pontban leli magyarázatát s majdnem épen olyan fontos is. Nagy balgaság sok gyümölcsfajt ültetni akarni

oly vidéken, a mely az illető fajknak meg nem felel. Sok gyümölcskedvelőt a különböző hirdetések is tévútra vezetnek; összevásárolnak ugyanis mindenféle feldicsért gyümölcsfát, el is ültetik, gondozzák, ápolják a leírás szerint s vagy semmi gyümölcsöt sem látnak rajta soha, vagy olyant, mely a várokozásnak és nagy magasztalásnak legkevésbé sem felel meg. Legjobban cselekszik az, a ki a vidéken kipróbált jó fajokat ültet s nem kap minden újdonság után, mely legtöbbször épen azért nem felel meg a dicsőretnak, mert nem arra a vidékre való, a hová ültették.

A közönség köréből.)*

Győ-Szentmiklós, 1886. máj. 19.

Tek. szerkesztő ur!

Becses lapja 38-ik számának „Különfélék” rovatában megjelent ama cikkre, mintha közönségünkben a betörések napirenden lennének, rendőrségünk érdekében egy kis felvilágosítással vagyok kénytelen szolgálni.

Tény és való az, hogy helybeli Vákár Gergelynél folyó hó 1-én V. A. segéd a boltba álkulcs segítségével az udvar felőli boltajtón behatolt s a boltból ismeretlen összegű pénzt ellopott. A káros a tettest felfedezte, és a helyett, hogy hivatalosan feljelentette volna, megajándékozta és szolgálatából elbocsátotta.

Az is igaz, hogy folyó hó 9-én Vákár Lajos kereskedésébe még eddig ismeretlen tettes hasonlólag rendszeres kulcs segítségével az udvar felőli boltajtón behatolt s a boltból mintegy 160—170 frtnyi összeget ellopott. Káros részéről ezen kár iránt sem tettett hivatalos feljelentés.

Az elősoroltakból nyilvános, és a valóság-mak megfelelőleg bárki láthatja, hogy ezen lopások nem zajjal, feltöréssel, hanem kulccsal, és nem az utcza felől, ellenkezőleg az udvar felől eszközöltettek, a hova a rendőrség ébersége — ha még olyan is — ki nem terjedhetett.**)

Aztán évek során ha 2 ily eset megtörténik, azokat napirenden levőknek kürtöltni nem egyéb vizsketegnél, s ily hólyag-felfúvásokhoz — úgy látszik — levelező ur teljes jártassággal bír. (?) Szerk.)

Azon pedig én kell csodálkozzam, hogy mikép volt okalevelező urnak csodálkozni***),

*) Ezen cikkről a felelősséget csakis a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

**) Közleményünkben a rendőrséget nem hibáztattunk, sőt épen annak adtuk kifejezést, hogy a rendőrség éber figyelme dacára is elkövetettek a betörések. Szerk.

*** Engedelmet kérünk, levelezőnk nem csodálkozott. Szerk.

hogy ezen ügyet a rendőrség még kideríteni nem tudta volna; minden esetre a levelező ur bölcs tanácsa hiányozhatott csak ahhoz. Hogy a rendőrség közönségünkben hivatását úgy végzi, mint sok városban nagyobb apparatus mellett sem, nem dicsőretni hozom fel; hisz az e megyében ismert tény. Épen ezen közönség előjárósága és rendőrségének sikerült sok, más helyett fel nem derített dolgot napfényre hozni. Így csak nem rég négy, lopással vádolt idegent, más helyett elkövetett lopások, Fux Leib hamissorsjegy-árúsitót, Kalus Salamon szökött katonát, ki hamisított pecsétek és iratokkal több vármegyében könyöradamányt gyűjtött, és sok másokat szolgáltattott az igazságszolgáltatás alá.

Ezt vegye levelező ur is tudomásul. Hagyjon föl tulzott írka-írkaival.

Tisztelettel

Simon Balázs,
rendőrbiztos.

Piaczi árak.

Kézdí-Vásárhelyt, május 27-én.

Buza (tisza)	hektóliterenkint	6 frt 80 kr.
„ (elegy)	„	5 frt — kr.
Rozs (tisza)	„	3 frt 60 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Arpa (tisza)	„	3 frt — kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Zab	„	2 frt 20 kr.
Törökbuza	„	4 frt — kr.
Kása (köles)	„	7 frt — kr.
„ (árpa)	„	24 frt — kr.
Borsó	„	6 frt — kr.
Lencse	„	8 frt — kr.
Fuszulyka	„	4 frt 40 kr.
Pityóka	„	1 frt — kr.
Marhahús	kilogr.-kint	— frt 28 kr.
Disznóhús	„	— frt 36 kr.
Juh-hús	„	— frt — kr.
Szalonna	„	— frt 60 kr.
Faggyu	„	— frt 24 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Május 28-án.

Magyar aranyjáradék 6%	—
Magyar aranyjáradék 4%	105.30
Magy. papíráradék 5%	94.95
Magyar vasúti kölcsön	153.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	100.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	128.75
M. keleti vasúti államköt. III.	117.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	105.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	105.—
Temes-bánati földterherm. kötvény	105.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.25
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	105.—
Magyar szőlődéma-váltási kötvény	100.—

Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	119.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papírban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.50
Osztrák járadék aranyban	117.25
1860. államsorsjegyek	138.50
Osztrák-magyar bankrészvény	878.—
Magyar hitelbank-részvény	289.50
Osztrák hitelintézet-részvény	282.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.94
20 frankos arany	10.02
Német birodalmi márká	62.10
London (2 havi váltókért)	126.75
20 márká arany	12.40

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

236. szám.

1886.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdí-vásárhelyi tekintetes kir. járásbíróaság 231. számú végzése által k.-vásárhelyi Száva Dávidné végrehajtató javára futásfalvi Dombi János hagyatéka, Balázs Simon és Györgyjakab Bálint ellen 100 frt tőke követelés és törvényes járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 494 frtra becsült 2 fehér jármos ökö, 2 barna kanca, egy barna és egy szürke koros ló, egy szürke és egy barna kanca, egy 3 éves csikó, egy 3 éves tehén és egy boglya szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1873. 1886. sz. ki-küldést rendelő árverés folytán a helyszínén, vagyis Futásfalván a közönség házána leendő eszközölésére 1886-ik év június hó 11-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kézdí-Vásárhelyt, 1886-ik évi május hó 24-ik napján.

Nagy Dániel,
kir. bir. végrehajtó.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

Állomások	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.	Állomások	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)	Reggel	Délután	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.12	10.07
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	6.22	2.55		(ind. érck.)	12.37	10.30
Botfalva	„	6.45	3.19	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	„	2.11	12.24
Földvár	„	7.01	3.38	Nagy-Enyed	„	2.34	12.41
Mogyorós	„	7.19	3.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	2.55	1.12
Apáca	„	7.33	4.17		„	3.31	2.00
Köpecz	„	7.54	4.36	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.36	2.15
Agostonfalva	„	8.01	4.47		„	4.09	3.02
Alsó-Rákos	„	8.19	5.58	Kolozsvár (vendéglő)	(ind. érck.)	4.11	3.12
Homoród	„	8.45	5.42		„	5.56	5.30
Kacsa	„	9.01	6.02	Nagy-Várad (vendéglő)	(ind. érck.)	6.31	8.00
Bene	„	9.22	6.33		„	10.00	4.05
Erked	„	9.43	7.01		(ind. érck.)	10.15	4.50
Héjasfalva	„	10.10	7.37	Budapest	„	6.30	10.00
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	10.29	8.01				
Medgyes	(ind. érck.)	10.39	8.26				
		11.54	9.43				

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 40 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.